

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 16 april 1901, kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändring af 27 §
i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars
1862.*

Andra Kammaren har till lagutskottet hänvisat en af herr *P. Waldenström* inom samma kammare afgifven motion, n:o 153, af följande lydelse:

»År 1894 infördes i riksdagsordningen § 25 följande bestämmelse: »Äro valsedlar till större antal än hälften ogilda och finnes det inverka på valets utgång, varde nytt val anställt». Anledningen dertill var, att i Stockholm ett riksdagsmannaval blifvit förryckt genom kassering af mer än halfva antalet valsedlar. Vid stadfullmäktigeval i Gefle sistlidne december månad inträffade något alldeles likartadt. Ej mindre än 1,158 röstsedlar eller omkring $\frac{2}{3}$ af hela antalet afgifna kasserades, hvarigenom i stadsfullmäktige insattes tre personer, hvilka annars skulle hafva fallit igenom. Samma skäl, som föranledde den nyss nämnda grundlagsändringen, synes därför böra föranleda motsvarande ändring i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862. Jag tillåter mig därför föreslå, att Riksdagen må besluta sådan ändring af § 27 i kongl. förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, att till densamma lägges ett nytt moment af följande lydelse: Stadsfullmäktigeval skall alltid ske med slutna sedlar. Äro valsedlar till större antal än hälften ogilda och finnes det inverka på valets utgång, varde nytt val anställt.»

Äfven om det må anses önskvärdt, att bestämmelserna om val af stadsfullmäktige ändras i det af motionären uti motiveringen antydda syfte att förebygga, det personer insättas i stadsfullmäktige i strid mot majoritetens vid valet uttryckta mening, kan utskottet likvisst ej tillstyrka bifall till motionärens förslag. Uppmärksammas bör nemligen, att vid val af stadsfullmäktige röstskalan är graderad, och att således antalet röster ej, såsom vid riksdagsmannaval, sammanfaller med antalet afgifna röstsedlar. Äfven om mera än halfva antalet *valsedlar* kasseras och detta inverkar på valets utgång, följer deraf ingalunda med någon säkerhet, att flera än hälften af de afgifna *rösterna* äro ogilda. Endast i sistnämnda fall torde emellertid nytt val böra anställas, och utskottet anser alltså, att, derest ändring i det af motionären afsedda syfte skall vidtagas, densamma bör ske genom föreskrift, att nytt val skall anställas, der mera än halfva antalet afgifna *röster* blifvit kasseradt och detta finnes på valets utgång inverka.

Mot motionärens förslag är vidare att erinra, att detsamma har alltför ringa omfattning. Samma skäl, som betinga ändring i förordningen om kommunalstyrelse i stad i nyss angifven riktning, kunna åberopas till stöd för motsvarande ändring i öfriga kommunalförfattningar, ej mindre den för Stockholm än äfven, i fråga om val af kommunalfullmäktige, förordningen om kommunalstyrelse på landet. Ändring i en af dessa författningar synes ej böra ega rum utan att motsvarande bestämmelse införes i de andra författningar, som äro af väsentligen likartad beskaffenhet.

Slutligen kan framhållas, att motionärens förslag innefattar den ändring af gällande bestämmelser, att stadsfullmäktigeval ovilkorligen skall med slutna sedlar förrättas. För närvarande skall, enligt 22 § af förordningen om kommunalstyrelse i stad, detta ske endast der så äskas. Den ifrågasatta ändringen skulle således nödvändigt kräfva modifikation af sistnämnda paragrafs ordalydelse, hvarom motionären emellertid ej framlagt förslag. Utskottet kan för öfrigt ej finna berörda ändring vara af behovet påkallad, och motionären har ej heller anfört något som helst skäl för sin framställning i denna del.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 april 1901.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.
